

Norsk polarforskning for kommende ti-årsperiode

24. September 2014
Torill Engen Skaugen, Avd. for klima og polar

Foto: Carsten Egevang

Illustrasjon: Trond Abrahamsen

Foto: Lucie Strub-Klein/UNIS

Politisk prioritert

- Nordområdestrategien (2006), Nye byggesteiner i nord (2009), Nordområdene – Visjon og virkemidler (2011)

«Norge skal være helt i front internasjonalt når det gjelder kunnskap om, for og i nordområdene, herunder kunnskap om klima og miljø»

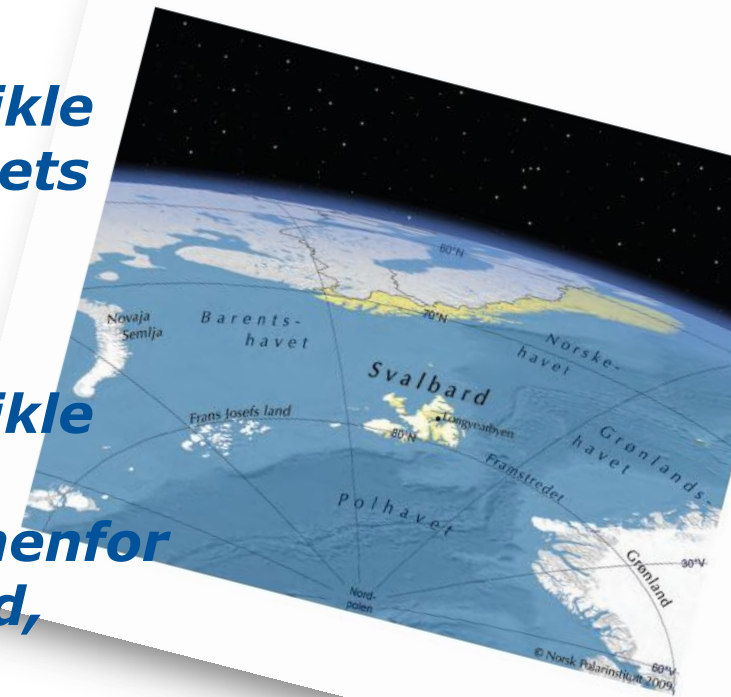
- St. meld. nr. 30 (2008-2009) Klima for forskning

«Norge har et særlig ansvar for å utvikle kunnskap om polare områders og havets betydning for klimautviklingen.»

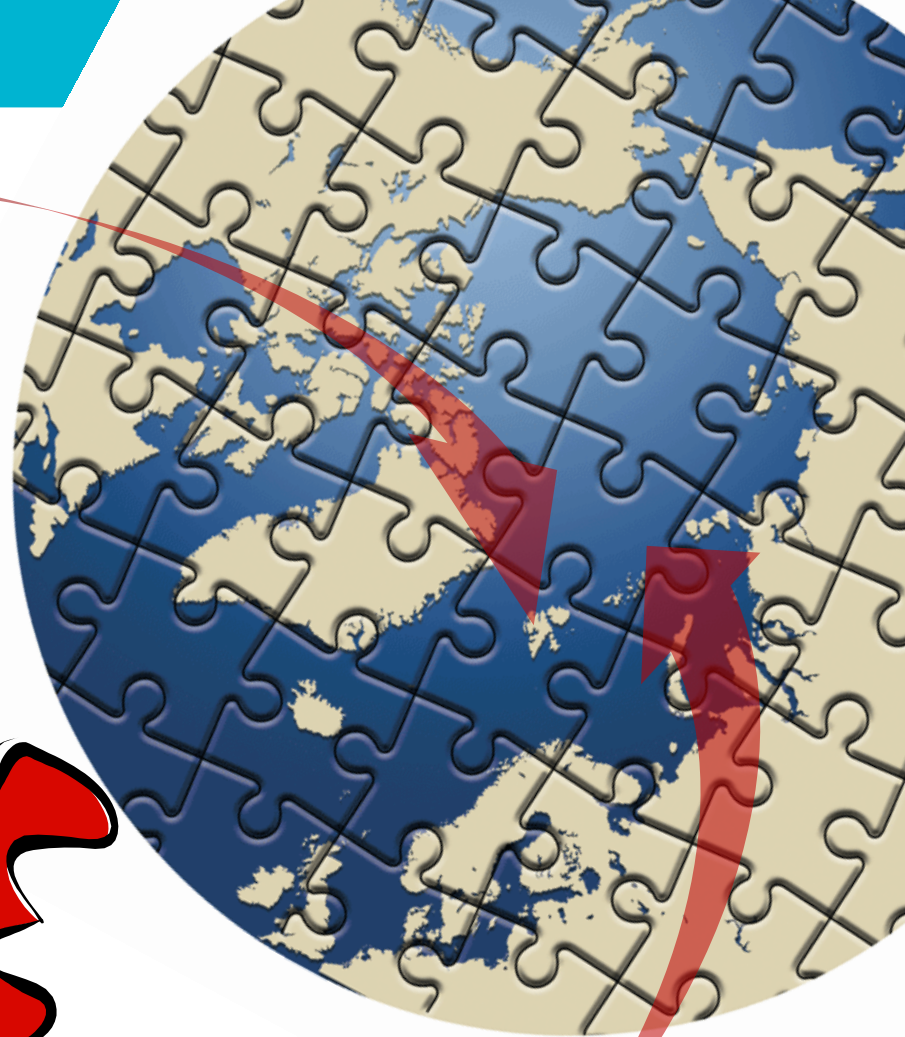
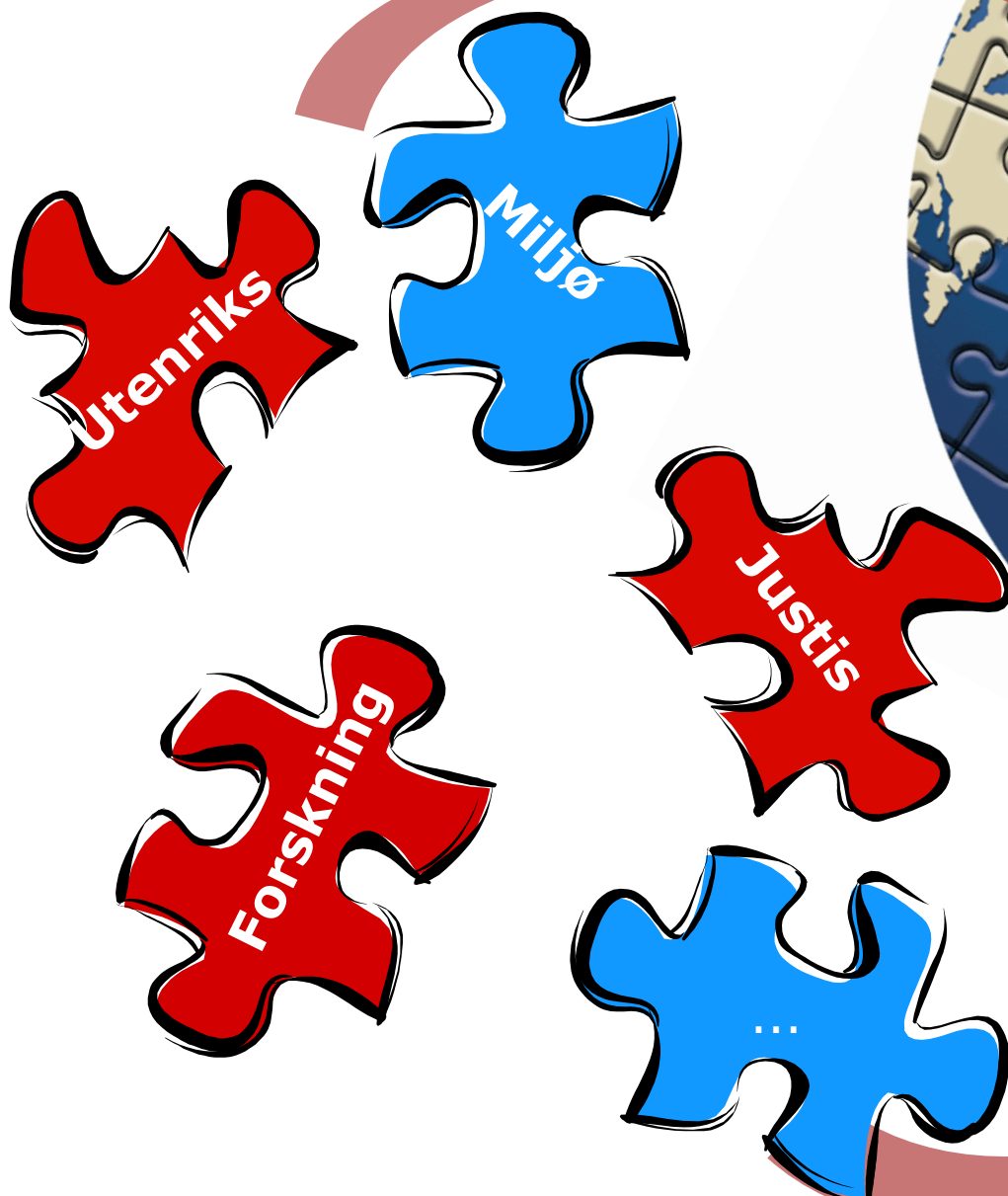
- St. meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard

«Norge har et særlig ansvar for å utvikle kunnskap om polare områder»

«Norge skal være en sentral aktør innenfor kunnskapsutvikling på og om Svalbard, ikke bare tilrettelegger»

Polararpolitikk

forskning.nord.to

Revidert strategi for nordområde-
forskning 2011–2016

sgrunnlag for ny
Forskningsrådet

Rapport
for energi, ressurser og miljø

on climate research

An evaluation

Evaluation
sources and the Environment

ingsinnsats
2013–2022

Rapport
ssurser og miljø

orskningen
for en felles fremtid

Rapport
ressurser og miljø

ing på

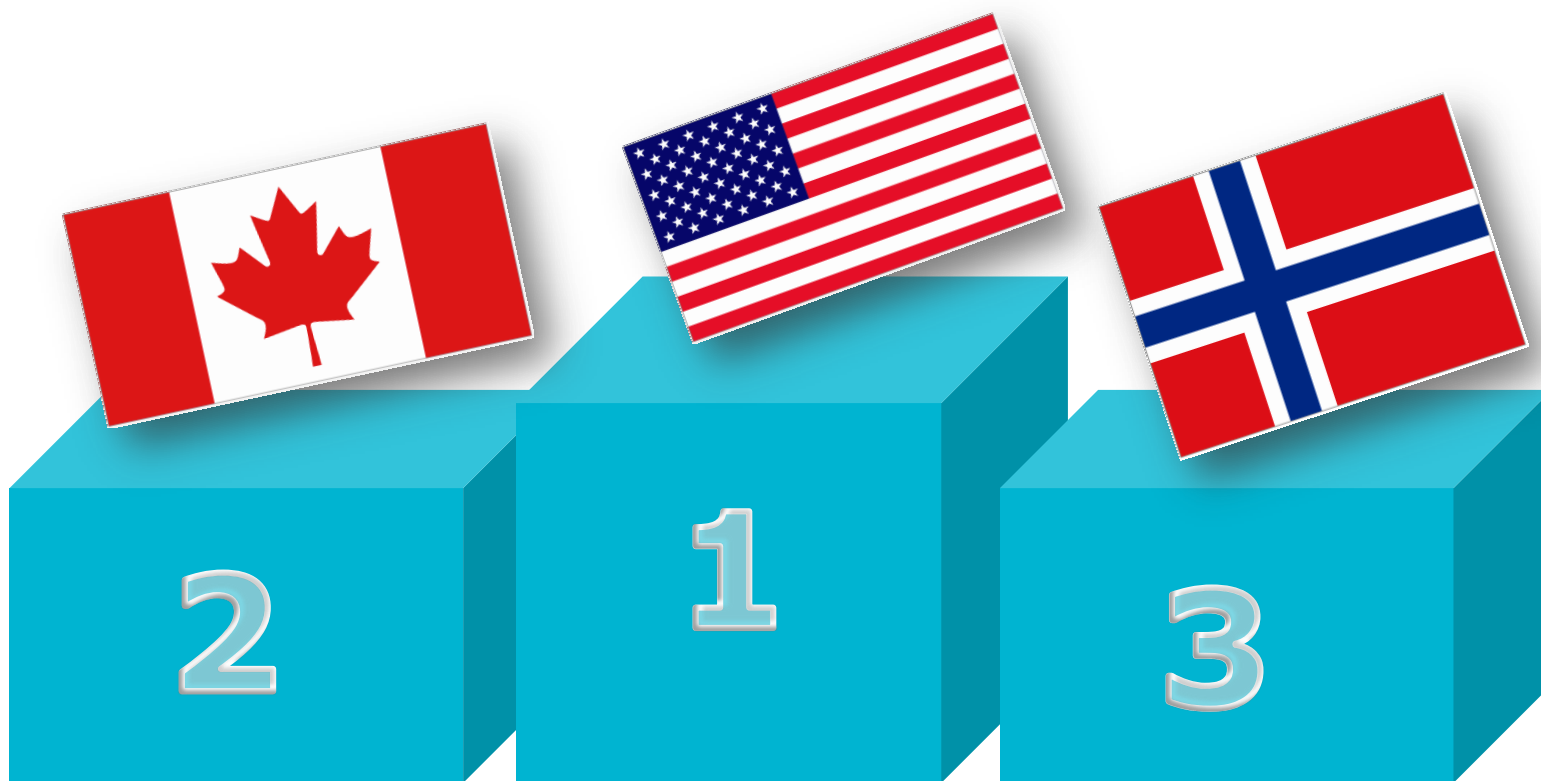
Rapport 3/2012

Hva er polarforskning?

- geografisk avgrenset
- ikke egen vitenskapelig fagdisiplin
- spenner tematisk bredt
- fra grunnforskning til innovasjon

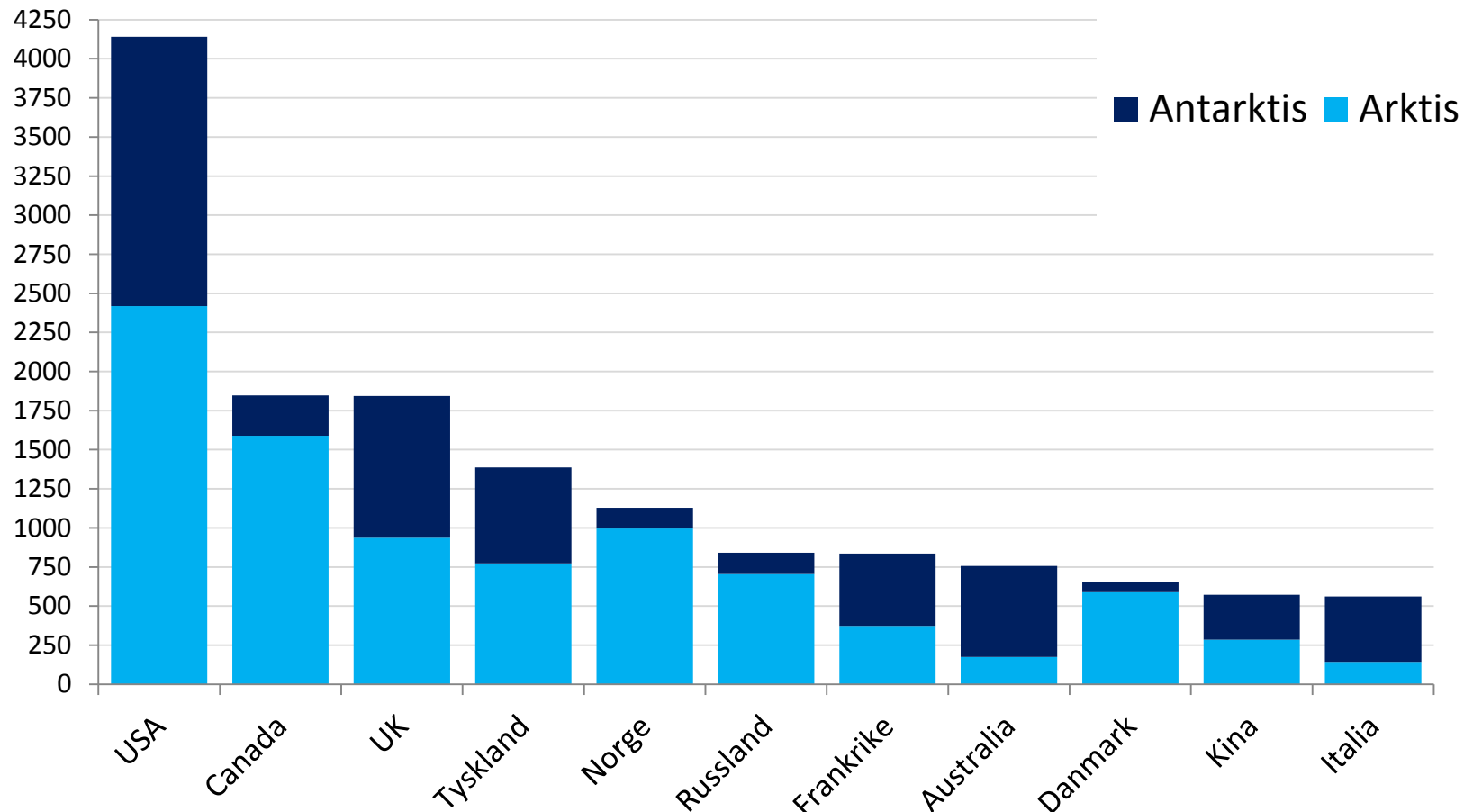

publiseringsvolum Arktis

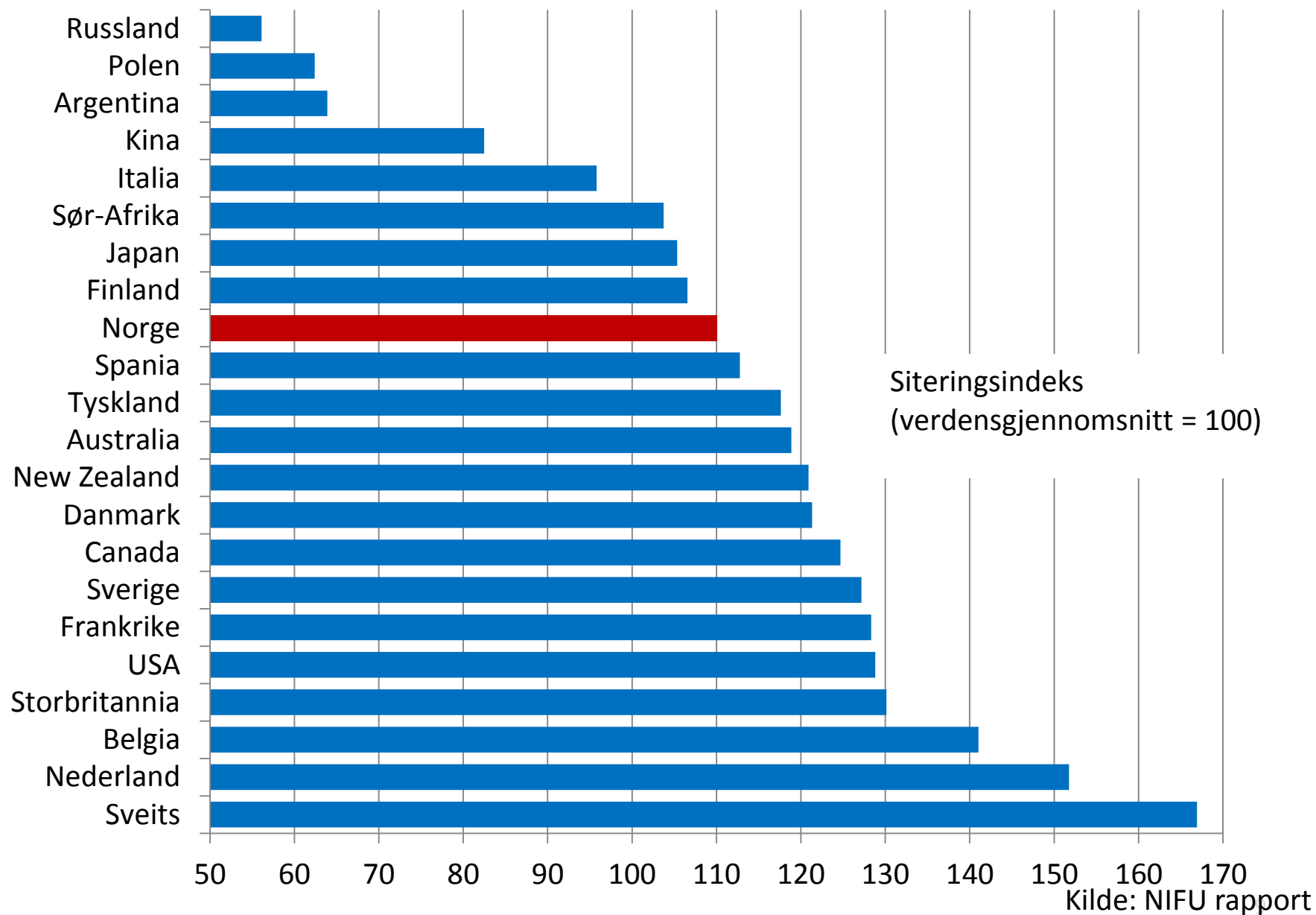
Kilde: NIFU rapport

Polarforskningsartikler per land (2009-2011)

Kilde: NIFU rapport

relativ siteringsindeks (artikler 2005-2009)

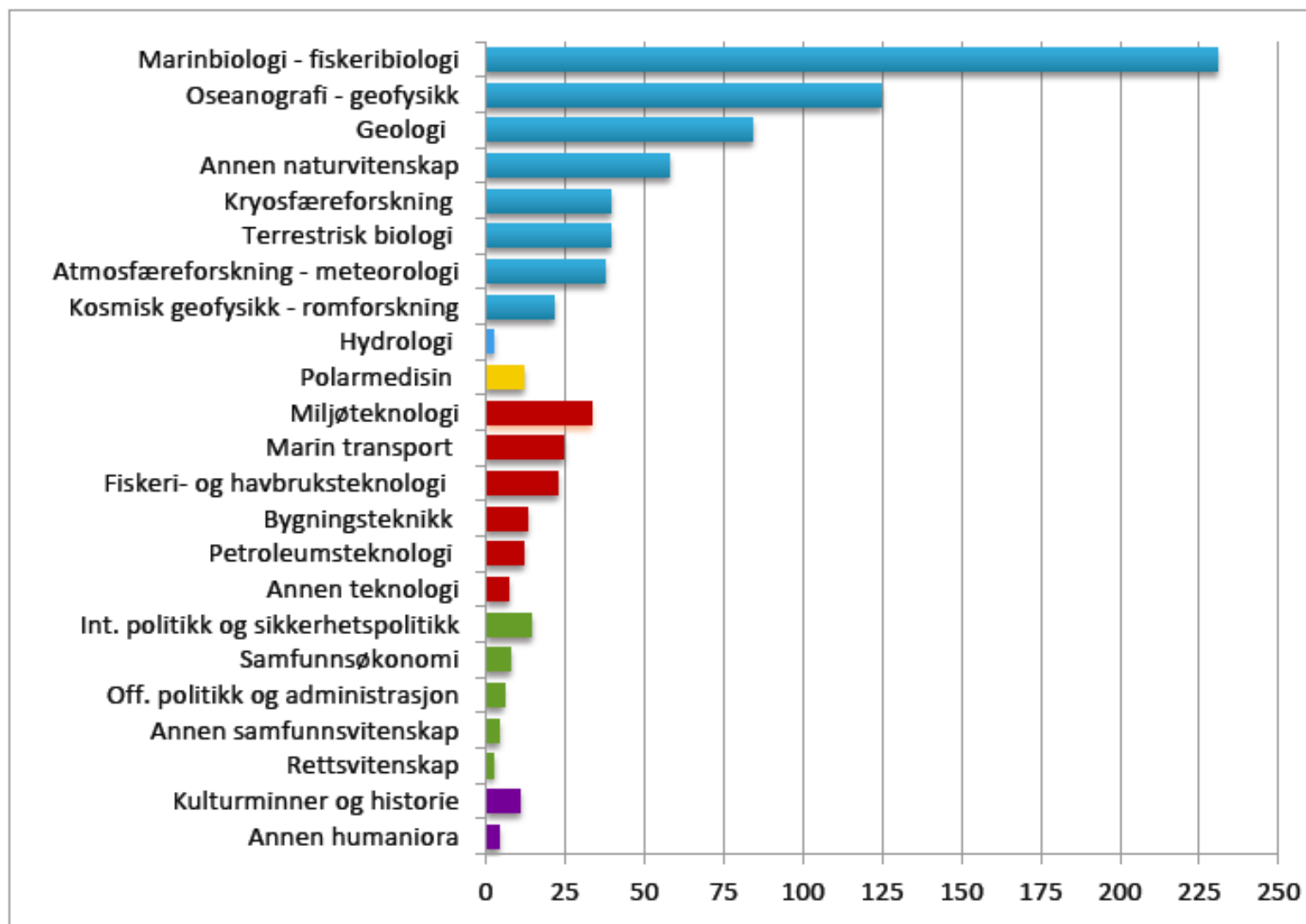

Internasjonalt samarbeid: Sterk norsk deltagelse i FP7

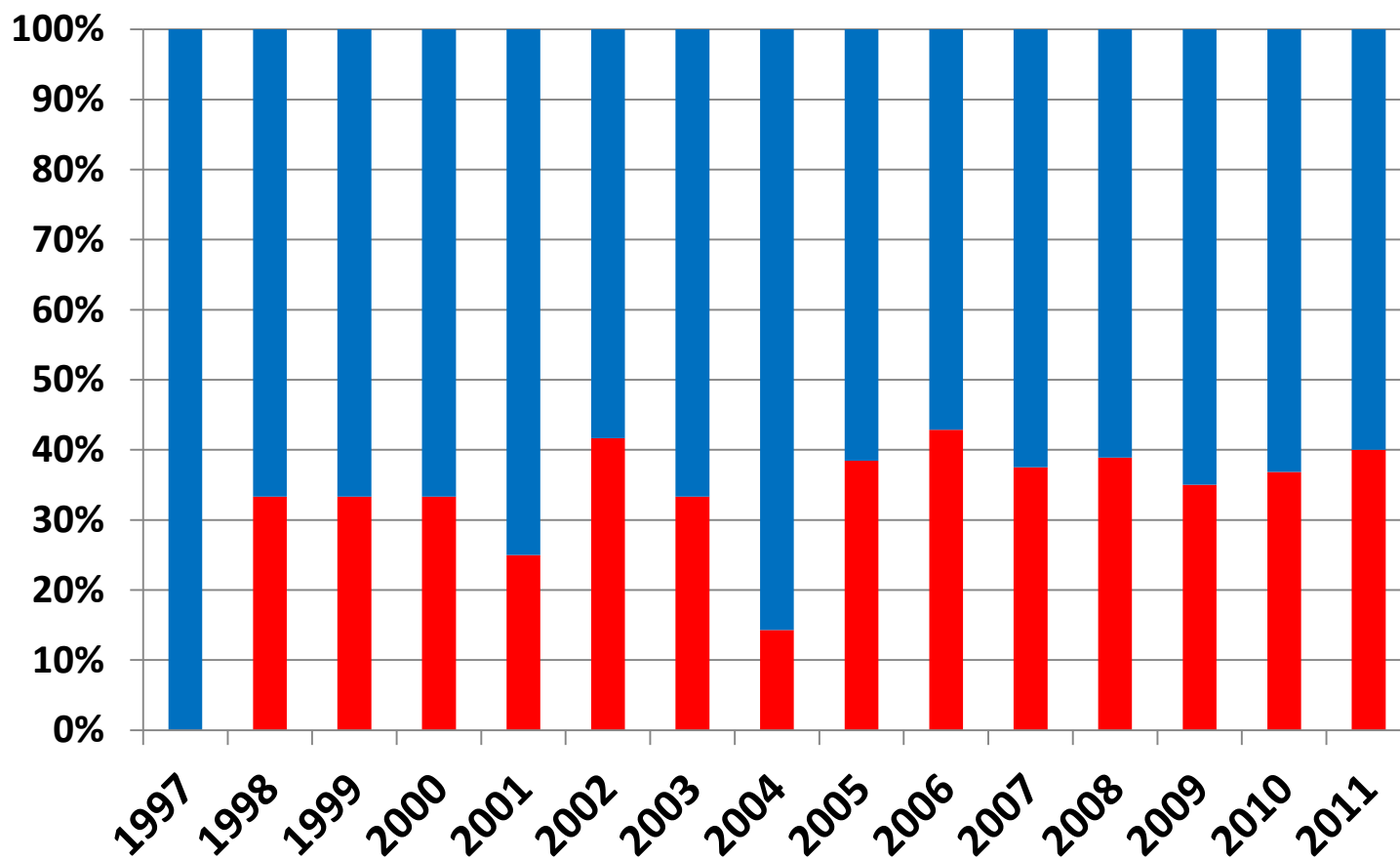
Program kortnavn	Norsk EU-støtte (mill.euro)
SPACE	7,1
ENVIRONMENT	6,5
RI	2,9
INCO	0,2
ICT	0,1

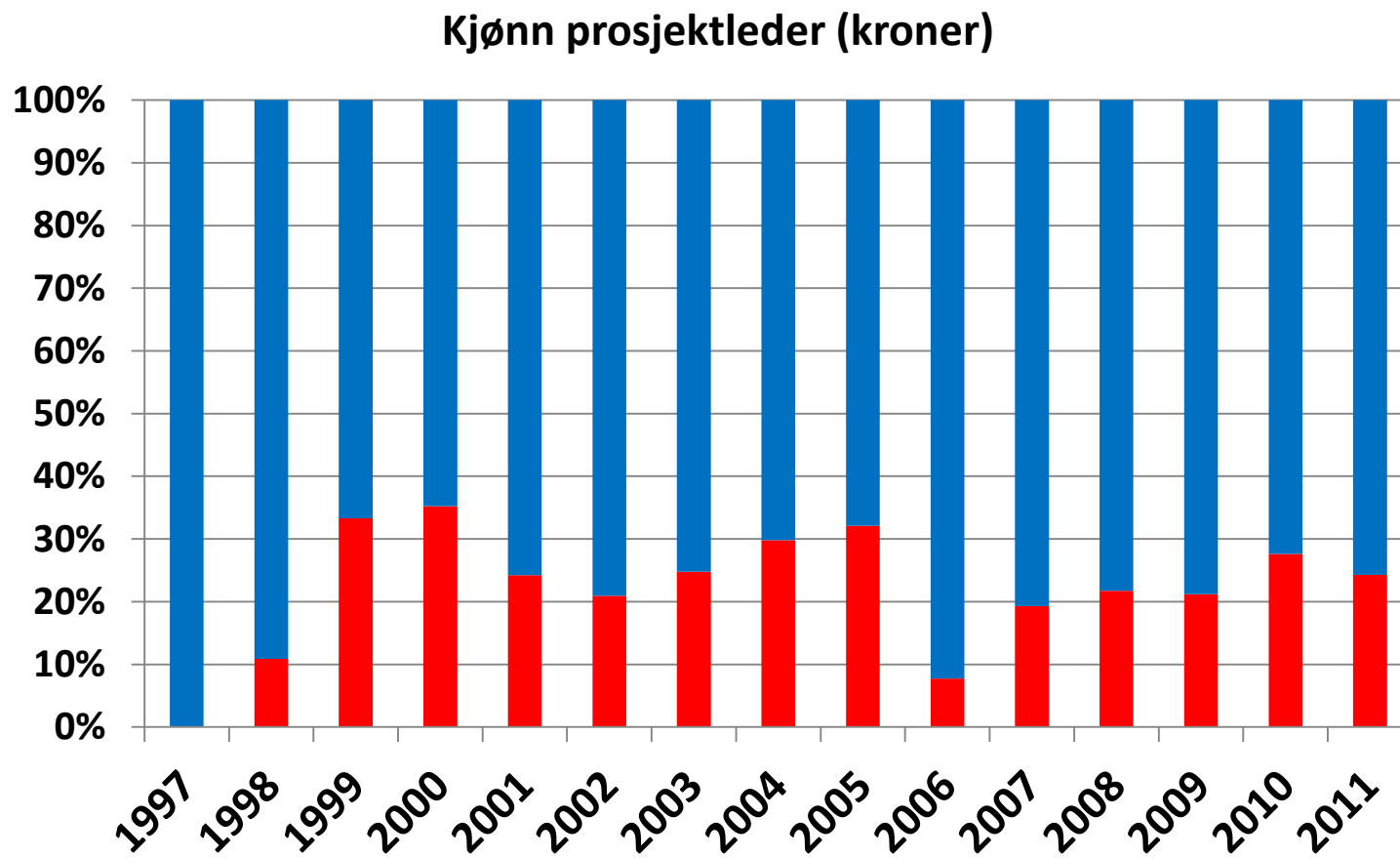
Underemne	Norsk EU-støtte (mill.euro)
Antarktis	0,1
Arktis	16,4
Svalbard	3,5

Figur 4.5 Totalt antall årsverk polarforskning i 2010 etter oppgitt fagfelt, sortert etter fagområde

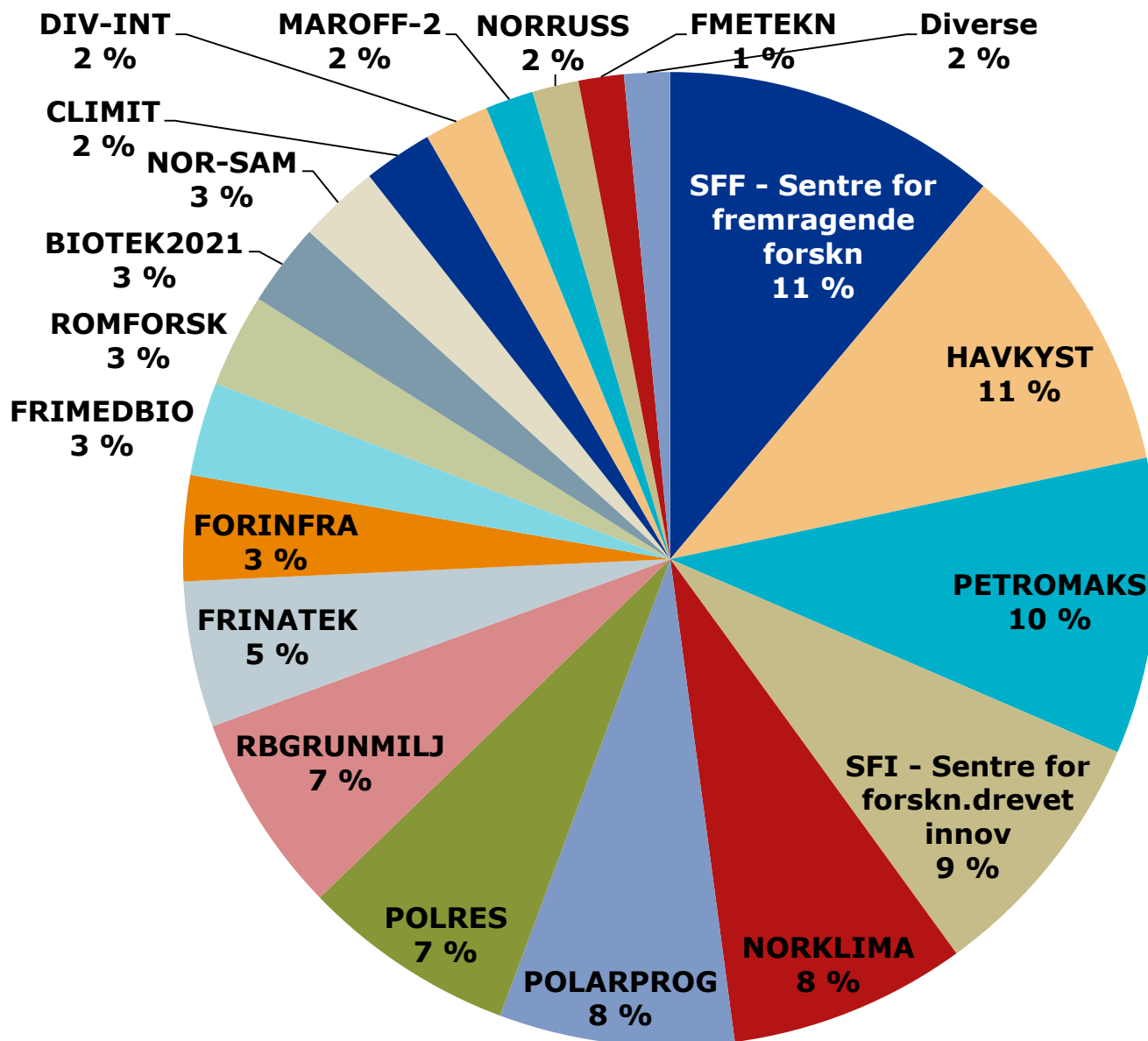
Kjønn prosjektleder (antall)

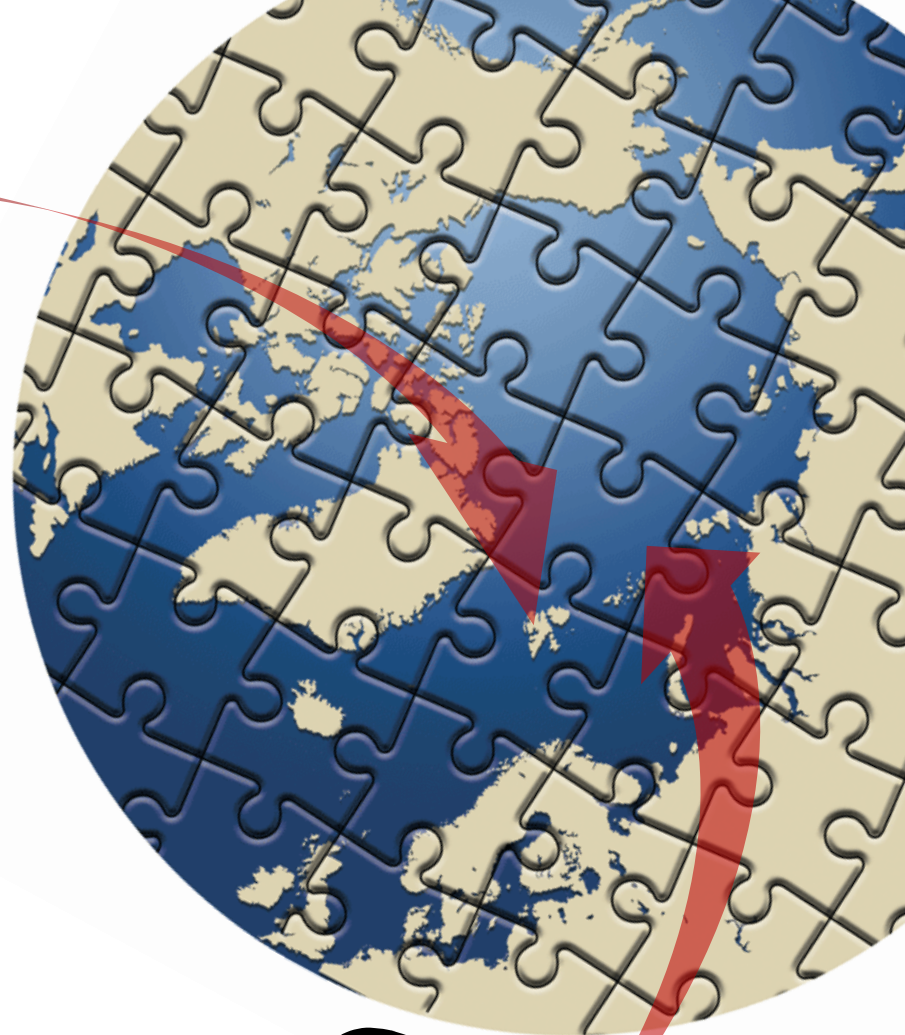
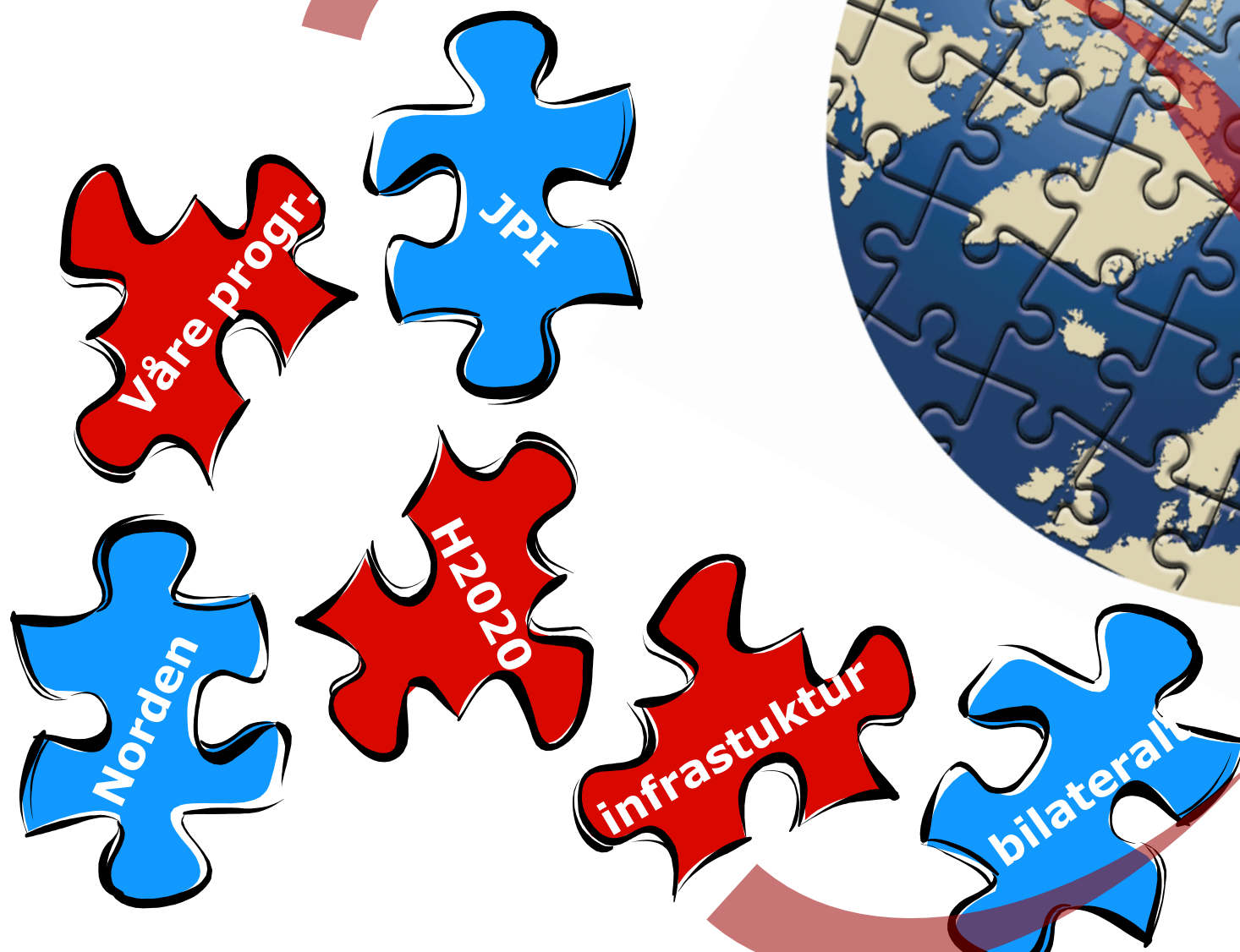

Polarportefølje 2012 pr aktivitet

(160 mill. kroner i 2012)

Samspill og arbeidsdeling

Revidering - prosess

- Oppstart høsten 2012
- Skrivegruppe nedsatt
- Polarkomiteen referansegruppe
- 5 åpne dialogmøter i Arktikkregionen, Kristine Offerdal, IFS (leder)
Bo Andersen, Direktør Norsk Polarinstitutt, Oslo
Mette Svenning, UiT, Tromsø
Leeng Harald, Forskningsleder Havforskningssentrumet
Susan Barr, Seniorrådgiver Riksanstikvaren, Sintef
Gunnar Sand, Direktør SINTEF, Trondheim (e-sto)
- Dialogmøter Polarkomiteen næringsliv Peter M. Haugan, LiB
Jan-Gunnar Winther, Direktør Norsk Polarinstittutt
- Bilaterale møter med departementer Karl Nygaard, Adm.dir. NILU
- Innspill på e-post Mette Marianne Svenning, Instituttleder Universitetet i Tromsø
Hanne Greff Johnsen, Prosjektleder Statoil
- Åpen høring sommer 2013 Kristine Offerdal, Forsker Institutt for forsvarsstudier
Lars-Anders Breivik, Avdelingsleder Meteorologisk institutt
- Det interdepartementale polarutvalget Fridtjof Mehlum, Forskningsjef Naturhistorisk museum
Björn Dahlbäck, Föreståndare Polarforskningssekretariat, Stockholm
- Intern forankring Ole Arve Misund, Direktør UNIS
- Divisjonsstyre for energi, ressurser og miljø
- Vedtatt i Hovedstyre

Foto: Kristen Ulstein

Foregående policy

- Følge opp IPY ved å sikre forskningskompetanse i bredden av polarfeltet
- Stor grad av grunnforskning innenfor MNT-fagene
- Ikke prioriterende
- Lite relevant for forskning i og om Antarktis
- Fireårig perspektiv

Gjeldende policy

- Utgangspunkt i samfunnsutfordringer og samfunnets kunnskapsbehov innenfor polarfeltet
- Mer oppmerksomhet om samfunns- og næringsrettet forskning
- Mer prioriterende
- Styrke forskningen i og om Antarktis
- Tiårig perspektiv

Visjon

Norge skal styrke sin rolle som en av verdens fremste polarforskningsnasjoner og som viktig bidragsyter til kunnskap av global interesse.

Mål

- › Resultater fra polarforskningen skal ha samfunnsverdi og bidra til kunnskapsbasert og bærekraftig miljø- og ressursforvaltning, nærings- og samfunnsutvikling og politikkutforming.
- › Norsk polarforskning skal være ledende på områder der Norge har spesielle forutsetninger, kompetanse og fortrinn og på områder som har nasjonal prioritet.
- › Polarforskningen skal hevde seg på internasjonale konkurransearenaer

gjennom stor aktivitet og produksjon, høy kvalitet samt synlighet og innflytelse.

- › Norsk forskning i og om Antarktis skal styrkes.

Det forutsettes at norsk polarforskning følger de høyeste miljøstandarder for at det unike polare miljøet blir påvirket i minst mulig grad. Forskningen skal følge de retningslinjer som er utarbeidet av de nasjonale forskningsetiske komiteer.

Foto: Geir Wing Gabrielsen/ Norsk Polarinstitut

Visjon

Norge skal styrke sin rolle som en av verdens fremste polarforskningsnasjoner og som viktig bidragsyter til kunnskap av global interesse.

Mål

- › Resultater fra polarforskningen skal ha samfunnsverdi og bidra til kunnskapsbasert og bærekraftig miljø- og ressursforvaltning, nærings- og samfunnsutvikling og politikkutforming, g.
- › Norsk polarforskning skal være ledende på områder der Norge har spesielle forutsetninger, kompetanse og fortrinn og på områder som har nasjonal prioritet.
- › Polarforskningen skal hevde seg på internasjonale konkurransearenaer

gjennom stor aktivitet og produksjon, høy kvalitet samt synlighet og innflytelse.

- › Norsk forskning i og om Antarktis skal styrkes.

Det forutsettes at norsk polarforskning følger de høyeste miljøstandarder for at det unike polare miljøet blir påvirket i minst mulig grad. Forskningen skal følge de retningslinjer som er utarbeidet av de nasjonale forskningsetiske komiteer.

Foto: Geir Wing Gabrielsen/ Norsk Polarinstitutt

Visjon

Norge skal styrke sin rolle som en av verdens fremste polarforskningsnasjoner og som viktig bidragsyter til kunnskap av global interesse.

Mål

- › Resultater fra polarforskningen skal ha samfunnsverdi og bidra til kunnskapsbasert og bærekraftig miljø- og ressursforvaltning, nærings- og samfunnsutvikling og politikkutforming.
- › Norsk polarforskning skal være ledende på områder der Norge har spesielle forutsetninger, kompetanse og fortrinn og på områder som har nasjonal prioritet.
- › Polarforskningen skal hevde seg på internasjonale konkurransearenaer

gjennom stor aktivitet og produksjon, høy kvalitet samt synlighet og innflytelse.

- › Norsk forskning i og om Antarktis skal styrkes.

Det forutsettes at norsk polarforskning følger de høyeste miljøstandarder for at det unike polare miljøet blir påvirket i minst mulig grad. Forskningen skal følge de retningslinjer som er utarbeidet av de nasjonale forskningsetiske komiteer.

Foto: Geir Wing Gabrielsen/ Norsk Polarinstitut

Visjon

Norge skal styrke sin rolle som en av verdens fremste polarforskningsnasjoner og som viktig bidragsyter til kunnskap av global interesse.

Mål

- › Resultater fra polarforskningen skal ha samfunnsverdi og bidra til kunnskapsbasert og bærekraftig miljø- og ressursforvaltning, nærings- og samfunnsutvikling og politikkutforming.
- › Norsk polarforskning skal være ledende på områder der Norge har spesielle forutsetninger, kompetanse og fortrinn og på områder som har nasjonal prioritet.
- › Polarforskningen skal hevde seg på internasjonale konkurransearenaer

gjennom stor aktivitet og produksjon, høy kvalitet samt synlighet og innflytelse.

- › Norsk forskning i og om Antarktis skal styrkes.

Det forutsettes at norsk polarforskning følger de høyeste miljøstandarder for at det unike polare miljøet blir påvirket i minst mulig grad. Forskningen skal følge de retningslinjer som er utarbeidet av de nasjonale forskningsetiske komiteer.

Foto: Geir Wing Gabrielsen/ Norsk Polarinstitut

Visjon

Norge skal styrke sin rolle som en av verdens fremste polarforskningsnasjoner og som viktig bidragsyter til kunnskap av global interesse.

Mål

- › Resultater fra polarforskningen skal ha samfunnsverdi og bidra til kunnskapsbasert og bærekraftig miljø- og ressursforvaltning, nærings- og samfunnsutvikling og politikkutforming.
- › Norsk polarforskning skal være ledende på områder der Norge har spesielle forutsetninger, kompetanse og fortrinn og på områder som har nasjonal prioritet.
- › Polarforskningen skal hevde seg på internasjonale konkurransearenaer

gjennom stor aktivitet og produksjon, høy kvalitet samt synlighet og innflytelse.

- › Norsk forskning i og om Antarktis skal styrkes.

Det forutsettes at norsk polarforskning følger de høyeste miljøstandarder for at det unike polare miljøet blir påvirket i minst mulig grad. Forskningen skal følge de retningslinjer som er utarbeidet av de nasjonale forskningsetiske komiteer.

Foto: Geir Wing Gabrielsen/ Norsk Polarinstitut

Inndeling

Tematiske satsingsområder

- Internasjonalt samspill
- Klima i endring og miljø under press
- Naturressurser og næringsaktivitet

Tverrgående satsingsområder

- Internasjonalt forskningssamarbeid
- Rekruttering
- Forskningsformidling
- Forskningens infrastruktur

Polarpolicyen forvaltes av Forskningsrådet v/ Polarprogrammet (POLARPROG)

- Forskningsadministrasjon
- Helt nytt Programstyre

Polarforskningsprogrammet (POLARPROG)

[English](#)

FORSIDEN

[Om programmet](#)[Kontaktpersoner](#)[Programstyre](#)[Nyheter](#)[Kalender](#)[Internasjonalt](#)[Sentrale dokumenter](#)[Prosjektarkiv](#)

Norske interesser i Arktis og Antarktis, samt nasjonale og internasjonale forpliktelser, gjør at vi har et særlig ansvar for å få fram kunnskap som er nødvendig for å kunne utøve en forsvarlig forvaltning og næringsvirksomhet i de polare områdene.

[Mer om polarforskning](#)

Nyheter

Oppdatert

Stor interesse for fellesutlysningen om økosystempåvirkning

Det kom inn 180 søknader til fellesutlysningen

Utlysninger

Planlagt 11.02.2015
Stimuleringsmidler til EUs delprogram " Klima, miljø, ressursutnyttelse og råmaterialer" (KLIMAFORSK)

Løpende
Formidlings- og koordineringstiltak knyttet til miljø- og utviklingsforskning. Utlysning for 2014 (MILUTV-ARENAER)

Løpende
European JPI Climate

Kontaktpersoner

[Jon Børre Ørbæk](#)
[Louisa Kresse](#)
[Christine Daae Olseng](#)
[Eirik Asker Pettersen](#)
[Torill Engen Skaugen](#)

Relaterte programmer

[Havet og kysten \(HAVKYST\)](#)

[Stort program for klima \(KLIMAFORSK\)](#)

[Norsk miljøforskning mot 2015 \(MIL202015\)](#)

Vi har fått et helt nytt programstyre

Cecilie Stenersen

Rolle i programmet: Styreleder, Meteorologisk Institutt

Susan Barr

Rolle i programmet: Medlem, Riksantikvaren

Jens Hesselbjerg Christensen

Rolle i programmet: Medlem, Danmarks meteorologiske institutt, DMI og Center for Regional Klima Modellering (CRES)

Tove M. Gabrielsen

Rolle i programmet: Medlem, UNIS

Geir Hønneland

Rolle i programmet: Medlem, Fridtjof Nansens Institutt

Hanne Greiff Johnsen

Rolle i programmet: Medlem, Statoil ASA Forskningscenter

Sveinung Løset

Rolle i programmet: Medlem, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Birgit Njåstad

Rolle i programmet: Medlem, Norsk Polarinstitutt

Halvor Dannevig

Rolle i programmet: Varamedlem, Vestlandsforskning

Margareta Johansson

Rolle i programmet: Varamedlem Lunds Universitet

Polarprogrammet

- Utlysninger
 - Har egne utlysninger
 - Samarbeider med andre programmer i forskningsrådet om utlysninger
 - Samarbeider internasjonalt med andre internasjonale programmer i Forskningsrådet, f.eks. INDNOR
 - Samarbeider internasjonalt f.eks. gjennom Belmont Forum
- Legger til rette for møteplasser
- Rådgivere for myndigheter, forvaltningen, forskere, andre